

blev afskaffet. Deres afskaffelse betød handel og velstand for såvel Storbritannien som Kontinentaleuropa.

Det britiske tidsskrift *The Economist* blev i 1846 oprettet som en udløber af den liberale kamp mod kornlovene. *The Economist* har nu i mere end 150 år argumenteret for markedsøkonomi baseret på sund fornuft. I det nummer, som udkom den 16. marts i år, gav *The Economist* en flot cadeau til Europa-Kommissionen for dens indsats for mere markedsøkonomi.

Specielt fremhævede *The Economist* indsatsen for liberalisering af markederne for flytrafik, transport, telekommunikation, energi og postvæsen. På disse områder har Kommissionen under dygtig udnyttelse af sine kompetencer i henhold til Traktaten presset medlemsstaterne til at begynde liberaliseringer. *The Economist* gik ligefrem så vidt i sin karakteristik af Kommissionens indsats, at den talte om en thatcheristisk kommission. For dem, der er i tvivl, så var det ment som en kompliment.

I Venstre deler vi *The Economist*'s begejstring for Kommissionens indsats. De liberaliseringer, som Kommissionen har sat på dagsordenen, kan sammenlignes med ophævelsen af kornlovene for over 150 år siden. I deres kølvand følger handel og velstand for Europa.

I Danmark har regeringen ikke rigtig kunnet finde sine ben i forhold til denne dagsorden, som Kommissionen har kridtet banen op. Liberalisering er jo ikke ligefrem regeringens stærke side.

På energiområdet taler miljø- og energiminister Svend Auken om en særlig dansk model, som skal beskyttes mod konkurrencens væmmelige kræfter. Her kunne vi ellers lade os inspirere af Sverige og Norge, hvor forbrugerne selv kan bestemme, hvor de køber elektricitet.

På transportområdet har regeringen ikke taget initiativ til liberalisering af den indenlandske fjernbustrafik, således som flere vesteuropæiske lande har gjort. På jernbaneområdet har trafikministeren meddelt, at der ikke bliver indført indenlandsk konkurrence på jernbanenettet. På det ellers af EU liberaliserede flyområde har regeringen pålagt indenrigsflyvningen særskatter, som hæmmer dens konkurrencemuligheder, og endelig har regeringen ikke som i eksempelvis Sverige taget initiativ til afskaffelse af postvæsenets monopol.

På teleområdet modsatte regeringen sig i foråret 1995 Venstres tanker om en fremrykning af teleliberaliseringerne. Heldigvis kom regeringen

senere på året på nye tanker. Derfor er teleliberaliseringen i Danmark gået hurtigere end i andre EU-lande. Det fortjener regeringen ros for. Liberaliseringen er dog ikke gået så hurtigt som i lande som eksempelvis Sverige, Finland og Storbritannien.

Liberalisering af det hastigt voksende telekommunikationsmarked er ikke nogen enkel sag. På den ene side har Tele Danmark endnu et naturligt monopol på fastnettet. På den anden side bevirker den hastigt fremvoksende nye teknologi logisk udvikling med mobiltelefoni og digital teknik med mikrochip og fiberoptik, at det efterhånden kan betale sig for konkurrenter til Tele Danmark at anlægge deres egen infrastruktur. Den teknologiske udvikling fjerner således gradvis fastnettets karakter af naturligt monopol.

Liberalisering af telemarkedet er ikke kun et spørgsmål om at give alt frit. Det er også et spørgsmål om regulering. Det førortalte tidsskrift *The Economist* udgav i 1995 en bog om liberalisering af telekommunikation. Den hedder »*The Essentials of Telecommunication*«. I denne bog advares der imidlertid kraftigt mod overregulering af telemarkedet. Der tales om, hvor ødelæggende det vil være, hvis der indføres et tæppe af regler i en industri, som er ved at gå ind i en ny æra af innovation og spontanitet. Samtidig advares der mod, at reglerne indrettes på en sådan måde, at de beskytter det nationale telemonopol. Det er advarsler, som vi i Venstre har taget til os.

Desværre har vi under forhandlingerne om de her fremlagte telelovsforslag – lovforslag, som Venstre som forligsparti naturligvis står fuldt og helt bag – fornemmet, at regeringen godt kunne have studeret *The Economist*'s tanker lidt bedre. Teleliberaliseringen indebærer en vanskelig balancegang mellem liberalisering, regulering, konkurrence, ejendomsret, rettigheder og pligter.

Der er efter Venstres opfattelse god mening i at følge de principper, som Kommissionen og Europa-Parlamentet har lagt til grund for de kommende EU-regler på området. Kommissionen følger – således som påpeget af *The Economist* – den rette markedsøkonomiske kurs. Derfor har Venstres linje under forhandlingerne mellem forligspartierne været, at den danske lovgivning skal følge EU's regler og intentioner.

Udgangspunktet for teleliberaliseringen må være en grundlæggende forståelse for markedsøkonomiens tre hovedhjørneste: priser, ejendomsret og konkurrence.